

Κατόπιν της δημοσιοποίησης της τελικής Πρότασης Κανονισμού σχετικά με τη λεπτομερή κανονιστική ρύθμιση των ζητημάτων που άπτονται της Πρωτοβουλίας Πολιτών, η Ειδική Διαρκής Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων του Ελληνικού Κοινοβουλίου, κατά τη συνεδρίαση της 22ας Απριλίου 2010, υιοθέτησε κατά πλειοψηφία την ακόλουθη γνώμη, στο πλαίσιο του πολιτικού διαλόγου με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η Βουλή των Ελλήνων έχει τη σαφή πολιτική βούληση να πρωτοστατήσει σε θεσμικές διαδικασίες αυτοοργάνωσης των ευρωπαίων πολιτών και συντονισμού των πολιτικών πρωτοβουλιών τους, οι οποίες θα μπορούν να μετουσιώνονται σε νομοθετικό έργο στο επίπεδο της Ε.Ε.. Οι προτάσεις της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων του Ελληνικού Κοινοβουλίου είναι προς την κατεύθυνση της διευκόλυνσης της ευρύτερης κατά το δυνατόν συμμετοχής των ευρωπαίων πολιτών στη διαμόρφωση των ευρωπαϊκών νομοθεσιών. Η ενθάρρυνση της άμεσης και συμμετοχικής δημοκρατίας, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την αξιοπιστία του συστήματος είναι σε τελική ανάλυση το ζητούμενο της Πρωτοβουλίας των Ευρωπαίων Πολιτών.

Πιο συγκεκριμένα:

- Ως προς τον ελάχιστο αριθμό κρατών μελών (άρθρο 7), η Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων θεωρεί ότι η αναλογία του ενός τετάρτου των κρατών μελών ικανοποιεί τις προϋποθέσεις που τίθενται από τη Συνθήκη για συμμετοχή σημαντικού αριθμού κρατών μελών, διευκολύνοντας παράλληλα την ανάληψη πρωτοβουλίας εκ μέρους των ευρωπαίων πολιτών. Το προτεινόμενο από την Πρόταση Κανονισμού όριο του ενός τρίτου κρίνεται υπερβολικό.
- Ως προς τον ελάχιστο αριθμό πολιτών ανά κράτος μέλος (άρθρο 7 παρ. Ι), η επιλεγείσα μέθοδος από την Πρόταση Κανονισμού, με βάση το πολλαπλάσιο του αριθμού των Ευρωβουλευτών κάθε κράτους μέλους με συντελεστή 750 βελτιώνει την πρόταση οριζόντιας εφαρμογής ελάχιστου ορίου συμμετοχής σε ποσοστό 0,2%, καθώς διατηρεί την επιβεβλημένη αναλογική ισότητα και διασφαλίζει την ισόρροπη συμμετοχή των κρατών μελών, ενώ ταυτόχρονα μειώνει το όριο των απαιτούμενων υπογραφών.
- Η καταχώριση των προτεινόμενων πρωτοβουλιών σε επιγραμμικό μητρώο (άρθρο 4), είναι καταρχήν στη σωστή κατεύθυνση, καθώς διασφαλίζει τη διαφάνεια της διαδικασίας. Ωστόσο, η πρόβλεψη περί ελέγχου εκ προοιμίου των προτεινόμενων πρωτοβουλιών εκ μέρους της Επιτροπής, παρέχουσα τη δυνατότητα στην τελευταία να απορρίπτει πρωτοβουλίες που θεωρεί ακατάλληλες ως καταχρηστικές ή αντιβαίνουσες στις αξίες της Ε.Ε., διατυπώνεται αορίστως και εμπεριέχει τον κίνδυνο καταχρηστικής άσκησης του εν λόγω ελέγχου. Η ένσταση αφορά και τις σχετικές προβλέψεις στο άρθρο 8 περί του παραδεκτού των προτεινόμενων πρωτοβουλιών των πολιτών. Αντιθέτως, θα ήταν πιο χρήσιμο να παρέχεται στους πολίτες δωρεάν νομική συνδρομή από τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ακόμη και κατά το στάδιο της προετοιμασίας της πρωτοβουλίας, μία πρακτική που θα ενθαρρύνει και θα διευκολύνει την ανάληψη πρωτοβουλιών, και θα αποκλείει ή τουλάχιστον θα περιορίζει την κατάθεση νομικά αβάσιμων ή καταχρηστικών πρωτοβουλιών.

- Αναφορικά με τη δυνατότητα ηλεκτρονικής συγκέντρωσης των δηλώσεων υποστήριξης, είναι σαφές ότι η συγκεκριμένη πρόταση απλοποιεί σημαντικά τη διαδικασία συλλογής υπογραφών. Ωστόσο θα προσέδιδε ενδεχομένως μεγαλύτερη ασφάλεια στο σύστημα η πραγματοποίηση κεντρικού ελέγχου από συγκεκριμένο φορέα της Επιτροπής των χαρακτηριστικών ασφαλείας του επιγραμμικού συστήματος που προσδιορίζονται στην παράγραφο 4 του αρθρ. 6.
- Ως προς τον καθορισμό του χρόνου εξέτασης μίας πρωτοβουλίας που έχει τυπικά υποβληθεί στην Επιτροπή, η προταθείσα προθεσμία των τεσσάρων μηνών είναι πιο ικανοποιητική από την προηγούμενη πρόβλεψη. Στο σημείο αυτό όμως πρέπει να επισημανθεί η απουσία ρητής προθεσμίας ολοκλήρωσης του σχεδίου νομοθετικής δράσης από πλευράς της Επιτροπής, γεγονός που θέτει εν αμφιβόλω την ίδια την αποτελεσματικότητα του θεσμού.
- Τέλος, προς διευκόλυνση του εν λόγω θεσμού θα ήταν χρήσιμο να παρέχονται μεταφραστικές υπηρεσίες σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Ε.Ε. από την ίδια την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προκειμένου το πρόσθετο αυτό κόστος να μην επιβαρύνει τους ίδιους τους πολίτες.